

PROVINCIE
FLEVOLAND

Erfgoedprogramma Erfgoed van de Toekomst

Ontstaan

- Opdracht uit nota cultuurbeleid 2017-2020
- Kernopgave het Verhaal van Flevoland
- Vastgesteld op 29 januari 2020
- ‘verstevigen’ van erfgoed en verder bouwen aan kennis en beleving van Flevolands erfgoed

Uitgangspunten

- De eigenheid van Flevoland is leidend
- Het verhaal van Flevoland is altijd in ontwikkeling
- Vertrouwen is de basis
- Samen maken we Flevoland

Rol provincie

- Goede voorbeeld
- Gebiedsregisseur
- Stimuleren samenwerking
- Regels en kaders
- Participatie
- Duiden provinciaal belang

Onze definitie

- Tot het cultureel erfgoed rekenen we alle door de mens gemaakte sporen uit het verleden die wij de moeite waard vinden om te bewaren, te verzorgen en door te geven aan de volgende generatie omdat het iets vertelt over waar we vandaan komen en wat we belangrijk vinden. Het concept cultureel erfgoed kan dus veel omvattend zijn. Naast archeologie en gebouwde monumenten kunnen ook ensembles, immaterieel erfgoed, mobiel erfgoed, museale collecties, landschapskunst, cultuurlandschap en groene elementen hieronder vallen.
- De provincie beperkt zich niet alleen tot de fysieke aspecten van erfgoed, omdat materieel erfgoed en immaterieel erfgoed nauw met elkaar verweven zijn en verschillende kanten van hetzelfde verhaal vertellen. De provincie hanteert daarom een brede definitie van erfgoed en wil het duiden van erfgoedwaarde vooral door de gemeenschap zelf laten doen.

Thema's

1. Erfgoed van de toekomst
2. Inpolderingsgeschiedenis
3. Iconen van vernieuwing en experiment
4. Geschiedenis van de Zuiderzee
5. Landschap in de ondergrond

Sporen

1. Behoud en bescherming
2. Publieksbereik en ontsluiting
3. Kennisvermeerdering en kennisdeling

Erfgoed van de toekomst

Uitgangspunt

‘Om onze kenmerkende provincie te behouden moeten we samen bouwen aan het ‘Erfgoed van de Toekomst’, een deelopgave van ‘Het Verhaal van Flevoland’. Dat betekent dat we nu kwaliteit toevoegen zodat wat we nu maken het erfgoed van de toekomst kan worden. Bij nieuwe ontwikkelingen en transformaties gaan we uit van de eigen identiteit en bestaande kwaliteiten.’

Acties / projecten

- Participatietraject ontwikkeling cultuurhistorische waardenkaart AWN en Heemschut
- Ontwerpen en uitvoeren subsidieregeling erfgoedbeleving en publieksbereik
- Organiseren van erfgoedtafels voor het erfgoedveld van Flevoland
- Reserve budget archeologische toevalsvondsten
- Provinciaal Archeologisch Depot Flevoland (wettelijke taak)

Inpolderingsgeschiedenis

Uitgangspunt

‘De inpolderingsgeschiedenis hangt samen met het idee van de maakbaarheid van nieuw land, maar ook met een visie op de samenleving als maakbaar. Dit heeft betrekking op een belangrijk deel van het immateriële erfgoed: de verhalen over een nieuw bestaan opbouwen in een nieuw land. Veel bezoekers, maar ook nieuwe inwoners van Flevoland zijn nog niet bekend met de inpolderingsgeschiedenis. Wij willen daar meer bekendheid aan geven.’

Acties / projecten

- Cultuurhistorische waardenkaart met kernelementen van de inpolderingsgeschiedenis
- Oral History
- Impuls en steun Werelderfgoed Schokland
- Aansluiting bij beleidsplan Recreatie & Toerisme

Iconen van vernieuwing en experiment

Uitgangspunt

‘Het gaat hier bijvoorbeeld om architectonisch en stedenbouwkundig erfgoed, zowel wederopbouwarchitectuur (Nagele), maar ook nieuwe architectuur en experimenten in New Town Almere. Dit sluit aan bij het immateriële erfgoed die onder dit erfgoedthema past: de mentaliteit waarbij Flevoland als Avontuurlijk Regisseur met durf zaken heeft aangepakt op een manier die elders niet of minder zou kunnen.’

Acties / projecten

- De iconen zijn unique selling points van de provincie en zijn ingebed in het beleidsplan Recreatie & Toerisme Flevoland
- Boekjaarsubsidie Monumentenwacht voor inspectie en uitvoeren provinciale Monumentenmonitor
- Reserve budget restauratie rijksmonumenten
- Middelen beschikbaar voor inventarisatie en onderzoek post-65

Geschiedenis van de Zuiderzee

Uitgangspunt

‘Flevoland is bij uitstek de provincie van de scheepsarcheologie. Het scheepswrakkenkerkhof getuigt van het maritieme knooppunt dat de Zuiderzee ooit was. Na de inpoldering van de Zuiderzee zijn honderden scheepswrakken in de voormalige zeebodem aangetroffen, waarvan een groot deel opgegraven of geruimd is. Van de 445 bekende wrakken zijn er circa tachtig nog in de bodem bewaard.’

Acties / projecten

- Monitoring degradatie wrakken (Monumentenwacht)
- Onderzoek alternatieven behoud scheepswrakken
- Project betrekken eigenaren (scheepswrakkenpaspooten)
- Markeringspalen van de wrakken
- Museum Batavialand (aanwijzing Nationaal Scheepsarcheologisch Depot)

Landschap in de ondergrond

Uitgangspunt

‘De ondergrond in Flevoland is uniek omdat de Zuiderzee ervoor heeft gezorgd dat de bodem eeuwenlang onaangeroerd en goed afgeschermd tegen zuurstof is gebleven. Hier vinden we bijzondere prehistorische archeologie, zoals de Swifterbantcultuur waarvan bewoningssporen, begraafplaatsen en de oudste akker van Europa zijn gevonden. De ondergrond herbergt bijzondere aardkundige waarden, zoals de veenkuilen, geulen en rivierduinen, keileembulten en eindmorenen.’

Acties / projecten

- Lespakket ondergrond van Flevoland
- Archeologische onderzoeksagenda Flevoland
- Vervolg AHN-2 analyse (nieuwe technieken)
- Ondersteuning Archeologische Werkgroep Nederland, Flevoland